

تربیت اجتماعی از منظر نهج البلاغه

حسن قراباغی^۱، علی عسگر عمرانی^۲

^۱ عضو هیئت علمی دانشگاه، دانشگاه ملایر، ملایر، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه ملایر، ملایر، ایران

چکیده

انسان موجودی است که در تعامل با جامعه و روابط و مناسبات اجتماعی رشد می‌کند و به همان نسبت که از نظر آثار وجودی خویش بر اجتماع تأثیر می‌گذارد، این آثار و خواص وجودی، با تشکیل هویتی مستقل، یک موجودیت اجتماعی را پدید می‌آورد که به نحو مقتضی فرد را تحت تأثیر و تربیت خویش قرار می‌دهد. با توجه به چنین تعاملی است که حضرت امیر (ع) به تأثیر تربیتی محیط اجتماع پرداخته و اهمیت و نقش آن را در سازندگی شخصیت فرد یادآور شده است. سلامت دین و دنیای مردم به سلامت اجتماع بستگی دارد. از این روست که تربیت افراد جز با اهتمام به تربیت اجتماع ممکن و میسر نیست. به تبع برخوردار بودن انسان از ابعاد گوناگون، تربیت نیز ابعادی دارد که شامل تربیت اخلاقی، دینی، عاطفی، جسمی، اجتماعی می‌شود. هر یک از این ابعاد در متون اسلامی و سیره معصومین مورد توجه قرار گرفته‌اند که در این نوشتار به مقوله تربیت اجتماعی از منظر نهج البلاغه پرداخته می‌شود. روش این پژوهش در قالب مطالعه موردی با استناد به منابع علمی و روایی است و محقق با استناد به کتاب‌های معتبر و نیز پژوهش‌های انجام‌شده در این راستا به اطلاعاتی دست‌یافته و در این زمینه اهداف و روش‌های تربیت اجتماعی از منظر نهج البلاغه را مورد بررسی قرار می‌دهد و در پایان ویژگی‌های انسان رشد یافته از منظر نهج البلاغه فهرست‌وار و به صورت مدل مفهومی ارائه می‌نماید.

واژه‌های کلیدی: تربیت، تربیت اجتماعی، نهج البلاغه، انسان رشدیافته

مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی

دوره ۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۷، صفحات ۲۰۶-۱۹۴